

urvilksomt, at Statskassen i fornødent Fald vilde træde i Oppebørselsbetjentens Sted, hvor Villighed talte derfor. Den samme høitærede Rigsdagsmand har bemærket, at Lovens Bestemmelse synes at være i nogen Strid med Loven af 8de April f. A., navnlig med den Bestemmelse deri, der gaaer ud paa, at Obligationerne skulle clausuleres som Forskrivninger for Umyndiges Midler, men det er ikke forekommet Udvalget, at denne Strid kunde siges i nogen mærkelig Grad at være tilstede, da det jo mere er den loybestemte Sikkerhed for Umyndiges Midler, som her er Spørgsmaal om, end om Forsaldstiden for Renterne. Det har iøvrigt været Udvalget behageligt, at den høitærede Rigsdagsmand er enig i de Bemærkninger, Udvalget har fremsat ved § 3. Det er ikke undgaaet Udvalget, at enkelte Misbrug virkelig lade sig tænke, men da vi dog maae antage, at den største Deel af de Debitorer, som komme til at skylde rentefri Gjæld, inden et ikke langt Tidsrum ville see sig istand til at berigtige denne, og da de enkelte Misbrug, som kunne tænkes, ville være indskrænkede til Forhold imellem meget nær Beslægtede, saa har Udvalget ikke anset det nødvendigt at tænke paa Udveie, hvorved man kunde søge enhver mulig Misbrug forebygget, hvilke Udveie maaffee vilde være yderst vanskelige at finde.

Orsted: Naar jeg har yttret, at jeg ikke troede, at nogen Fæster virkelig vilde komme til at lide ved de Bestemmelser, som ere bragte i Forslag, da troer jeg ikke, at man er berettiget til deraf at slutte, at de Indvendinger, jeg har gjort imod, at de paabydes ved Lov, ikke skulde have Noget at betyde; thi det er dog vigtigt, at der ikke røres ved de Rettigheder, man engang har givet, og Bedømmelsen af disses materielle Værd, og om hvorvidt Noget kan være tjent med en Forandring deraf eller ikke, maa i Reglen overlades til ham selv. Den ærede Ordfører bemærkede nylig, hvorledes det vilde være bekvemmere for den, der paadrog sig Rentestancer, at han blev besøgt af Fogden, at denne strax kunde gjøre Execution, end at han skulde gaae til Forligelsescommission; men jeg skulde dog troe, at der er mange Debitorer,

som hellere vilde indkaldes til Forligelsescommissionen og der afgjøre deres Gjæld, end de ville have, at der skal udsærdiges Restancelister, som bringes til almindelig Kundskab, og at de derefter blive hjemsogte af Fogden. Hvad det angaaer, at de halve Kjøbesummer ikke, som jeg har meent, kunne bertages som en Canon, da troer jeg blot at behøve at henholde mig til, hvad jeg har anført. Jeg har ligefrem sagt, at de havde deres Oprindelse af en Capitalgjæld, og berøede paa en Renteberegning deraf, men at de derimod vare forskjellige fra egentlig Obligationsgjæld, deels deri, at Debitorerne ikke ere pligtige til at betale Capitalen — først i den senere Tid er der indrømmet dem Ret dertil — deels at Gjælden blev staaende efter Repartition, naar Udskyning fandt Sted i Eiendommen, uden Panteobligation, hvilket jo virkelig giver den en ganske anden Character, og det er mig fuldkommen bekjendt, hvorledes disse Kjøbesummer bestandigt bleve betragtede som offentlige Afgifter; her derimod er der en Kapitalgjæld, som under visse Omstændigheder kan fordres og ogsaa overdrages til Andre. Jeg indrømmer jo vistnok, at der ikke er nogen Sandsynlighed for, at man vil afhænde disse Obligationer, og jeg troer, at det efter de Indretninger, der ere truffene, ikke meget vilde attraaes, men det er dog en virkelig Mulighed, at de kunne blive afhændede, og der kan indtræde Tilfælde, hvorunder en saadan Afhændelse kan finde Sted.

Med Hensyn til den høitærede Ordførers sidste Bemærkning skal jeg kun erklære, at det ingenlunde er min Mening, at der ved de af Udvalget foreslaaede Bestemmelser skulde opstaae nogen Fare for Statskassen, at pro forma Bænk skulde fremmes. Jeg troer, det ligger i selve Udkastet, som indrømmer, at Forpligtelsen til at betale Renter af den fulde Kjøbesum ikke kan begrundes ved Eiendommens Overdragelse til Brug, men kun ved Salg. Saaledes vil en ung forhenværende Fæster eller ung Enke, som vil sælge, men veed, at saalænge Gaarden ei bliver solgt, er man fri for at svare høiere Afgifter end de gamle, hvilken Forskjel ofte er meget betydelig, om han end ellers vil sælge, overdrage Eiendommen til Brug, og ligesom det forekommer mig at stride